

Georges Perec Disparația

Georges Perec

Disparația

Traducere din limba franceză
de Șerban Foarță

Redactor: Raluca Dincă
Tehnoredactor: Robert Antonescu
Machetare: Walter Weidle
Copertă: Alexandru Daș

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PEREC, GEORGES

Disparația / Georges Perec ; trad.: Șerban Foarță.
- București : Art, 2010

ISBN 978-973-124-552-2

I. Foarță, Șerban (trad.)

821.133.1-31=135.1

Publicarea acestei cărți a fost sprijinită financiar
de Uniunea Europeană, în cadrul Programului Cultura.

DG Educație și cultură
Programul Cultura

Georges Perec

La Disparition

© by Éditions DENOËL, 1969.

© EDITURA ART, 2010, pentru prezenta ediție

PEREC E PEREC

(Replică pangramatică la un roman lipogramatic,
– în speță defectiv de *e*)

Peretele de semne este dens: lespede de semne grele, ferme, negre. Peretele de semne e lejer: eter celest – peretele de semne. Peretele de semne este dens: dens & sever – peretele de semne. Ce lest celest – peretele de semne: ex-rest de cer etern seren, pesemne! Ce dens de sens – peretele de semne: seve de sens trec, lente,-n peretele de semne. Sevele trec, secrete,-n peretele de semne, – leneșe,-n cete-ncete, trec sevele perene. Trec nerepede; nerepede se trec. Venele, sevele,-n peretele peren, vede-le cel ce le-nțelege; le-nțelege lesne & le crede. Secret & nevedere-s ele,-n rest; secret & neferestre, ferestre-nspre tenebre... Sevele-s perene-n peretele de semne,-n verdele ghem de vene & rețele... Veșted & neveșted, peretele de semne: veche lespede; lespede verde! – Zebrele de pe peretele de semne,-s ex-semnele de pe peretele cel rece, de pe peretele (neneted) peșteresc. Ce nepereche e peretele de semne! Cel ce-l meșterește drept de pecete cere. – M. Perec te vede, peste ere, de pe peretele peren & nepereche. Te vede, te revede, te repède: „Teme-te de neperechele perete, – lespede de neted e,-n exces!”

Șerban Foarță

Disparația

Dispariția

Un corp nigrîd izbindu-l din plin în zboru-i jos
s-a auzit un zgomot afon (cîndva sonor
ca țipătu-n azurul înalt și fără nor)
și iată un râu roșu curgînd din albatros

Dacă nici unu 'n urmă-i nu a pășit ușor
cil dur azi plumb în unghiul rigidului braț gros
căzînd cicadă nudă-n timpanul spart sau ros
căluș mobil al unui hazard gri dar cu spor

alfa signal instabil al unui far difuz
știind (dacă înșfacă (într-un amurg confuz
cînd parc-auzi că podu-i în galopadă) *nu*

stiloului tău propriu să-i spui arzînd) că-aici
(printr-o vocală lipsă) o luptă practici tu
a albului cu doliul atîtor buchii mici

J. Roubaud

CUVÂNT INTRODUCATIV

*Cititorii vor afla cu timpul
că ăsta-i incipitul Damnării*

3 cardinali, un rabi, un amiral mason, niscaiva insignifianți politicaștri (alcătuind un trio supus bunului plac al unui trust anglo-saxon) au anunțat, prin radio, iar mai târziu și-n publicații, populația cum că-i posibil, chiar probabil, riscul morții printr-un post forțat. Inițial, toată populația și-a zis că-i numai o gogoasă. Cu timpul, însă, zvonul tot a prins. Toți și-au procurat un toroipan. „Potol!”, striga poporu-n piață, huiduind patroni, capitaliști, burjui și oficialități. Numai complot și conspirații; copoi rămași acasă, -n timpul nopții. La Macon, fu atacat un local public. Prădat, la Rocamadour, un ditai stocul cu provizii: s-au găsit într-însul thon fish, ouă, unt, brânză, ciocolată căcălău, mălai la pungă cu toptanul, – totul având, însă, un gust sau iz dubios. La Nancy, -ntr-o piață circulară, fură duși la ghilotină și uciși mulți magistrați (vr’o 26), iar ziarul *Nancy soir* fu ars apoi ca părtinind administrația. Asalturi, în tot locul: ici un hangar aviatic, colo un doc portuar, dincolo un magazin luxos.

Fură atacați apoi nord-africanii, jidovii și tuciuriii. Pogromuri la Drancy, Livry-Gargan, Saint-Paul, Villacoublay și Clignancourt. Mai târziu, 8-9 soldați proști

fură masacrați așa, în joacă. Fu scuipat în față un țârcovnic, când îi da,-n stradă, absoluția a din urmă cutărui mahăr C.R.S., victimă a iataganului unui ghiduș.

Îți omorai frățânul, din pricina unui cârnat, vărul, din pricina unui covrig; din pricina unui cruton, amicul, dintr-a unui coltuc, cumătrul.

Luni, 6 april, în toiul nopții, au avut loc asalturi, 25 la rând, cu dinamită. Aviația bombardă la Tour d'Orly; Alhambra,-n flăcări, Institutu,-nvăluit în fum, toată insula Saint-Louis, un rug aprins. Din parcul Montsouris la La Nation, nici un zid zdravăn și intact.

La Palais-Bourbon, opoziția, numai mascarlăcuri și injurii, într-un tot mai josnic și infamant vacarm; iar vizavi, mai-marii ofuscați, ambiționând timid să stingă pălălaia. Numai că, dacă la Quai d'Orsay, fură masacrați câțiva zdrahoni, fix 23, din gardă, la Latour-Maubourg fu lapidat un consul din Olanda, surprins furând anșoa dintr-un butic. Dar, simultan cu faptul că, la Wagram, fu biciuit un domn marchiz, cu tocure, la-ncălțări, trandafirii, fiindcă a fi flămând lihnit, ca muribundul ăl cu mâna-ntinsă după o para chioară, îi va fi părut contrariul însuși al oricărui bonton și chiar bun-gust, în Bd. Raspail, un viking uriaș cu păr blond-pai, în șaua unui bidiviu sfrijit dintr-a cărui coastă avariata rourau picuri purpurii, doboră cu arcul său arhaic tot omul antipatic lui.

Un caporal, flămând până la crimă, își masacră, cu o bazooka, batalionul, în cap cu propriu-i comandant, până la ultima cătană; promovat Contramiral, prin glasul sacru-al străzii, *vox populi* adică, fu străpuns, după o clipă, cu șuriul din mâna unui aghiotant pizmaș.

Un hâtru fără nici un haz, pradă unor halucinații, atacă niscaiva cvartaluri din Saint-Martin, foburgul, cu napalm. La Lyon, fură dați morții un milion; ai mai mulți dintr-ăștia bolnavi (scorbut sau tifos).

Dintr-un motiv rămas obscur, un ampoliat municipal (idiot, săracu') a sigilat bistrouri, baruri, dancin-guri, jocuri fără vr'o vină (biliardul inclusiv). Atunci, intră și apa-n criză, iar băutură, alta, nici atât. În plus, frumoasa lună mai fu absolut caniculară: un autobuz luă foc spontan; 3 din 5 inși luptau cu insolația.

Un as al canotajului, atunci, galvaniză, o clipă, populația. Soclul discursurilor lui – un scut. Fu făcut rigă una-două. Își bătură capul cum să-i zică. Lui i-ar fi surâs Attila III; a fost, însă, numit Fantômas XVIII. Nu vru. Îl omorâră. Fantômas XXIII fu numit apoi un nățărău, căruia-i dădură un clac, un cordon lat, o crosă acaju cu caboșon din aur. Fu condus cu pompă și alai, la Palais-Royal, în palanchin. N-a mai ajuns acolo: un ins cam afumat și cu mult haz, strigând „Jos tirania! Io, ăsta,-s Ravailac!”, îi hăcui cu briciul gârgălodul. Îl înhumară într-un columbariu, profanat, mai fără nici o noimă, o săptămână, zilnic. Autorii actului impiu – banda cutăror aiuriți.

Buluciră, mai târziu, un rigă franc, un maharajah, un hospodar, 3 Romuluși, 8 Alarici, 6 Atatürcci, 8 Mata-Hari, un Caius Gracchus, un Fabius Maximus Rullianus, un Danton, un Saint-Just, un Pompidou, un Johnson (Lyndon B.), nu puțini Adolphi, 3 Mussolini, 5 Carolus Magnus, un Washington, un Othon, în harță cu un Habsburg, un Timur-Han, năpraznic ucigaș, fără concursul nimănu, a 18 Passionaria, a 20 tovarăși Mao,

a tot atâtea, plus 8, Marceși (un Karl, 3 Chico, 6 Grucho, 18 Harpo).

În scopul salvagădării bunului public sacru, un Marat va fi proscris abluția, numai că o domnișoară din Normandia îl asasină în propria-i cadă.

Așa i s-a pus capăt ocârmuirii țării; după fix 72 h., un tanc din zona quai d'Anjou bombarda la Tour Sully-Morland, în incinta sa Administrația aflându-și ultimul bastion. Apăru, atunci, la catul ultim, un domn adjunct municipal, fluturând o pânză albă ca stindard, – vrând să spună, asta, că mahării municipali abdică, până la ultimul, fără condiții. Adjunctul mai adăugă, prin gigafon, cum că-i garantul instalării păcii. Numai că fapta-i n-avu nici o șansă; căci, surdă la discursul său, impozanta armă amintită, fără vr'un ultimatum, făcu din Turn o jalnică ruină. În sfârșit, așa-zisul dispozitiv marțial, dotat, la instigația unui bou, cu apajul hotărârilor la vârf, fu cu atât mai van și fără noimă, cu cât agrava în plus situația.

Totul luă o-ntorsătură proastă. O-ncurcai pur și simplu din pricina unui da, a unui nu; un simplu bună ziua, și-o-ncurcai. Nici un autobuz, nici un furgon al Poștii, nici un dric, nici un wagon-lit, nici un taxi, nici un poștalion, nici un landou nu scăpau fără atac sau ambuscadă. Nu cruțau nici un spital măcar; muri-bundul lua un pumn în gură, în însăși clipa când agoniza; paralizicilor slăbănogi – un glonț în cap, și gata. Vor fi fost crucificați cam 3 falși Criști. Alcoolici fură scufundați în spirt; farmaciști, în boluri cu formol; motocicliștii militari, în gas-oil.

Atacați – pruncii, puși apoi să fiarbă în cazan; hornarii, azvârliți în flăcări; avocații, unul după altul, dați tigrilor, ca hrană; franciscanii, prigoniți din plin; o dactilografă fu gazată; câțiva juni brutari, strangulați scurt. Atacați – clovni sau copilandri; o cocotă, măcar una, zilnic; și tot așa, un cărbunar, un toboșar, un tipograf, un sindic; băștinașii din Pont-à-Mousson, ruralii, marinarii, milorzii, *blousons noir*-ii, *saint-cyriștii*.

Furt, viol și mutilări. Ba chiar mai rău: batjocură, trădări, duplicități. Cu toții având botniță la gură și nici o siguranță că nu vor fi turnați, cultivau o ură mutuală fără margini.